

PROJECTE LINGÜÍSTIC

IESB

INSTITUT EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
BINISSALEM

C/ Andreu Pol, «niuer», batlle, s/n

07350 Binissalem

Telf 971886612

Fax 971512206

iesbinissalem@educaib.eu

Redacció i revisió:

Ona Bordas Gómez de La Tía

Antoni Salvà Salvà

Revisió curs 2016-2017

Aprovat pel Consell Escolar el 06/07/2017

Índex

1.PREÀMBUL.....	1
2.INTRODUCCIÓ.....	1
3.OBJECTIUS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE.....	2
4.COMISSIÓ DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA.....	3
5.PLA D'ACTUACIÓ LINGÜÍSTICA ANUAL.....	6
5.1.Característiques.....	6
5.2.Estructura.....	6
5.3.Vitalitat i vigència.....	7
6.ANÀLISI DEL CONTEXT I DE LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DE L'IES BINISALEM.....	7
7.LA LLENGUA CATALANA EN L'ÀMBIT DOCENT.....	7
8.LA LLENGUA CATALANA EN LES ASSIGNATURES NO LINGÜÍSTIQUES. LA SEVA INTERDISCIPLINARIETAT.....	8
9.LA LLENGUA CATALANA COM A LLENGUA ADMINISTRATIVA I DE RELACIÓ.....	9
10.DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS HUMANS: ELS PROFESSORS I LES NECESSITATS SOCIOLINGÜÍSTIQUES.....	9
11.LA DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS ECONÒMICS I LES NECESSITATS SOCIOLINGÜÍSTIQUES DEL CENTRE.....	10
12.TRACTAMENT DE LLENGÜES.....	10
12.1. OBJECTIUS GENERALS DE LES LLENGÜES.....	11
12.2.CONTINGUTS.....	11
12.3.METODOLOGIA.....	11
12.4.AVALUACIÓ.....	12
12.5.ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.....	13
13.PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE DE LA LLENGUA CASTELLANA..	14
14.CRITERIS GENERALS PER A L'ADEQUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT- APRENENTATGE A LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE.....	15
14.1.ADEQUACIÓ DE L'ENSENYAMENT -APRENENTATGE DE LA LLENGUA CATALANA.....	15
14.2.ADEQUACIÓ DE L'ENSENYAMENT -APRENENTATGE DE LA LLENGUA CASTELLANA.....	16
14.3.ADEQUACIÓ DE L'ENSENYAMENT -APRENENTATGE DE LES LLENGÜES ESTRANGERES.....	16
15.EL PLA D'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC I CULTURAL.....	17

16.EXEMPCIÓ DE L'AVAUACIÓ DE LA LENGUA CATALANA.....	18
17.SEGUIMENT I AVAUACIÓ DEL PLC.....	18
18.ANNEXOS.....	19
18.1.ENQUESTA D'ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA A L'IES BINISSALEM.....	19
18.2.ANÀLISI DEL CONTEXT I DE LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DE L'IES BINISSALEM.....	28
Llengua inicial o primera.....	28
Llengua d'identificació.....	29
Comparació entre la llengua inicial i la llengua d'identificació.....	29
Llengua d'ús habitual a la llar i fora de la llar.....	29
Llengua habitual a la llar i fora de la llar segons la llengua inicial.....	30
La influència de l'escola.....	30
Competència lingüística. Coneixements de català i de castellà.....	30
Les llengües de l'escolarització.....	30
Usos lingüístics entre alumnes i professors, i entre professors i alumnes segons la llengua inicial.....	31
Canvi de llengua o manteniment en la llengua pròpia, amb algú desconegut.....	31
La llengua en les xarxes socials i en llibres, cinema, cultura, etc.....	31
Conclusions.....	31
18.3.PROPOSTES DE MILLORA.....	32

1.PREÀMBUL

L'IES Binissalem es va inaugurar el curs 2005-2006 i el curs següent la Comissió de Normalització Lingüística del centre va elaborar el curs, 2006-07, el PLC, que forma part del PEC, i articula l'estatus de la llengua catalana dins el centre. En aquest sentit cal remarcar que el català és, per llei, la llengua vehicular en totes les activitats del centre; de les relacions internes i externes i dels aprenentatges. A més de la llengua, els altres elements culturals propis també han d'ésser els eixos vertebradors de les activitats d'ensenyament-aprenentatge.

El curs 2015-16 es varen realitzar unes noves enquestes sociolingüístiques, per tal de dur a terme l'actualització de les dades. I durant el curs 2016-17 s'ha elaborat la revisió i actualització del PLC.

Aquest PLC parteix de diferents realitats: dels centres d'educació primària de referència i de Projectes lingüístics de centres d'ensenyament secundari de característiques similars al nostre.

Paral·lelament, també es va realitzar la redacció del Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC).

El document que teniu a les mans és, doncs, el resultat d'aquest procés que es va completant cada inici de curs amb el Pla d'Actuació Lingüística Anual. Apareix publicat a la pàgina web oficial del centre.

2.INTRODUCCIÓ

El Projecte Lingüístic de Centre és l'instrument de planificació que garantirà l'ús de la llengua catalana com llengua vehicular de l'ensenyament i aprenentatge, com a llengua de relació, de la comunicació del centre, i de l'administració i la gestió. Reflectirà l'estratègia del centre per, a partir del context sociolingüístic, poder desenvolupar les capacitats dels alumnes en el domini de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, de la llengua castellana, d'una tercera llengua, en el nostre cas, de la llengua anglesa, així com també, opcionalment, de la llengua alemanya.

Així doncs, el PLC s'adequarà a les condicions que determinen una planificació correcta: presentarà la formulació d'objectius (en resposta a necessitats), la previsió d'activitats, l'arbitri de recursos, l'existència de responsables concrets, una temporització, la constatació de resultats i la ponderació dels assoliments.

En els cas específic del PLC, la planificació tindrà el doble objecte de contribuir a la normalització lingüística i a l'ensenyament-aprenentatge de les llengües; per tant, haurà d'incidir sobre usos lingüístics (en l'educació, la documentació, les comunicacions) i sobre aspectes pedagògics i curriculars (tractament de llengües, integració de l'entorn).

El Projecte Lingüístic parteix de quatre punts bàsics:

- Coherència amb el procés global del centre; el PLC és una part important del Projecte Educatiu del Centre (PEC).
- Adequació al context lingüístic, social i cultural de l'alumnat; el PLC no és un recull de normatives, sinó que respon a la realitat sociolingüística del centre.

- Participació de tots els sectors implicats en l'educació i assumpció del compromís de manera vinculant.
- Obligatorietat de l'elaboració del PLC.

El punt de partida del PLC serà la realitat lingüística i socio-cultural de l'IES Binissalem i de l'entorn on és situat. Per aquest motiu el PLC es mantindrà en revisió periòdicament per tal d'adequar-se a les necessitats sociolingüístiques i a la normativa vigent¹.

D'acord amb el que s'estableix al Decret 92/1997, de 4 de juliol, i a l'Ordre de 12 de maig de 1998, el reglament orgànic, el projecte lingüístic que recull els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre, haurà de definir:

- a. El tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular, d'aprenentatge, de l'administració i la gestió, i de relació.
- b. El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua castellana.
- c. Les àrees, matèries o assignatures que s'imparteixin en català.
- d. Les diferents opcions amb referència a les llengües estrangeres.
- e. Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre, globalment i individualment.
- f. Les accions i activitats proposades pel centre educatiu encaminades a la normalització lingüística del centre.

Pel que fa al punt d), el centre haurà de mantenir una línia de coherència i continuïtat amb la llengua estudiada per l'alumne a l'educació primària, així com també cal tenir en compte el pla d'acollida d'alumnat dels CEIP adscrit al centre, i també haurà de possibilitar l'opció d'una segona llengua estrangera amb garantia de continuïtat al llarg de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat.

Davant la comunitat educativa l'equip directiu vehicularà totes les seves actuacions en català, d'acord amb el punt a), i demanarà a la resta del personal docent i no docent la coherència necessària per assolir aquest objectiu.

L'autoavaluació serà la primera passa per esbrinar la consecució dels objectius que s'esmenten tot seguit (OBJECTIUS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE). En aquest sentit és convenient que l'equip directiu posi les condicions per poder-la realitzar correctament i amb garanties.

3.OBJECTIUS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Els objectius fonamentals del PLC són:

1. Establir les estratègies d'ensenyament, les pràctiques i les accions educatives que garanteixin que l'alumnat assoleixi un domini oral i escrit del català, del

¹ Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears. Trobareu el document complet en l'enllaç següent: <http://www.caib.es/eboibfront/ca/2016/10525/583308/decret-45-2016-de-22-de-juliol-per-al-desenvolupam>

castellà, i de l'anglès, adequat al seu nivell d'estudis i de maduració personal, i que garanteixi que en acabar l'educació secundària obligatòria assoleixin les habilitats bàsiques per a comunicar-se amb fluïdesa, oralment i per escrit, en àmbits informals i formals.

2. Compensar el desequilibri existent en el coneixement i l'ús desigual de la llengua catalana, determinat per la situació sociolingüística en què viu l'alumnat on la llengua castellana té un predomini social quasi absolut en la majoria d'àmbits (administració, comerç, mitjans de comunicació, lleure, publicitat, etc.).

3. Vetllar per mantenir la presència i l'ús de la llengua catalana en totes les activitats del centre, en els àmbits de gestió, administració i relacions externes i internes i garantir la seva utilització com a llengua vehicular de l'ensenyament per tal d'evitar l'avenç del procés de substitució lingüística.

4. Articular el tractament didàctic que es dona a totes les llengües que s'ensenyen al centre a fi de coordinar les programacions d'aula dels respectius departaments pel que fa al que tenen de comú en els objectius, els continguts, la terminologia, els procediments i els criteris d'avaluació.

El conjunt de les actuacions previstes per a cada curs escolar per aconseguir els objectius d'aquest PLC quedarà recollit a la Programació General Anual en un Pla d'Actuació Lingüística.

4.COMISSIÓ DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

D'acord amb el que diu l'article 59 del ROIES² vigent, a fi d'arribar a l'ús ple de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge, en el centre constituïrem una comissió de normalització lingüística (CNL), cada any, que assessorarà l'equip directiu en les funcions de coordinació, impuls i manteniment de les activitats encaminades a incentivar l'ús de la llengua catalana. Aquesta comissió estarà formada per un membre de l'equip directiu i entre tres i sis membres del claustre, designats pel director, un dels quals serà nomenat coordinador.

Per poder complir millor les seves funcions, la CNL disposarà d'una dedicació horària de tres hores setmanals. Una d'aquestes tres hores serà per a la participació a la CCP, una altra hora serà de coordinació entre tots els membres que en formen part, i la tercera hora no lectiva estarà destinada al coordinador de la comissió lingüística per a la planificació i execució de les activitats programades.

Aquesta comissió té com a competències bàsiques les recollides a l'article 60 del ROIES, que es concreten en:

a) Presentar propostes a l'equip directiu per a l'elaboració i la modificació del Projecte Lingüístic de Centre.

b) Elaborar un Pla d'Actuació Lingüística Anual del Centre.

c) Informar i difondre, als diferents sectors de la comunitat educativa, les mesures d'estímul que afavoreixin la realització del projecte lingüístic de centre.

² DECRET 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària (BOIB 5/10/2002 núm. 120)

d) Confeccionar l'inventari dels recursos i la gestió del pressupost assignat pel centre a les activitats especialment programades per afavorir la normalització lingüística.

e) Qualsevol altra que tengui relació amb activitats de normalització lingüística del centre d'acord amb la normativa aplicable.

La CNL, per tal de dur a terme les competències anteriors, realitzarà les següents tasques i funcions:

1. Establir el calendari de reunions de la CNL, que haurà de quedar establert en la distribució horària del centre, dins la PGA.
2. Gestionar, si és el cas, la realització dels estudis previs a la redacció del PLC i posar-los en coneixement de l'equip directiu.
3. Redactar, si és el cas, el PLC per delegació de l'equip directiu i seguint-ne les indicacions per sotmetre'l a les aprovacions adients: equip directiu, claustre i consell escolar.
4. Elaborar una primera proposta del PLC i del Pla d'Actuació Lingüística Anual del Centre.
5. Fer el seguiment de l'aplicació del PLC i del Pla d'Actuació Lingüística Anual del Centre i avaluar-ne els resultats obtinguts.
6. Promocionar, coordinar i promoure les activitats previstes en la concreció anual del projecte lingüístic del centre, i envers l'augment de l'ús vehicular i social del català.
7. Coordinar la recollida i sistematització de les dades sociolingüístiques necessàries per a l'elaboració i revisió del PLC i del Pla d'Actuació Lingüística Anual del Centre.
8. Proposar-hi modificacions necessàries en funció dels resultats obtinguts.
9. Establir vies per a la correcció dels textos i de les accions dels diferents àmbits establerts.
10. Supervisar l'actualització bibliogràfica del centre des del punt de vista de la normalització lingüística.
11. Dissenyar estratègies per a la realització, en el centre mateix o fora, d'activitats de formació i actualització lingüístiques, en funció de les necessitats detectades.
12. Assistir a les sessions de la comissió de coordinació pedagògica del centre, amb veu i sense vot.
13. Col·laborar amb l'equip directiu en totes les tasques que se li encomanin des de la perspectiva de la normalització lingüística del centre.
14. Fer el seguiment de l'ús del català com a llengua en què s'imparteixen les àrees, matèries o assignatures que el PLC estableixi de forma que els mínims, tant d'àrees com d'horari lectiu.

15. Promoure i assessorar els diversos departaments i la comissió de coordinació pedagògica (CCP) perquè els projectes curriculars d'etapa incloguin les directrius i decisions que figurin en el PLC.
16. Analitzar les necessitats que sigui convenient tractar per a una més efectiva consecució dels objectius del mateix PLC, tant per part de l'equip directiu, com, a proposta seva, per incloure en la PGA.
17. Fer el seguiment continuat del PLC d'acord amb la PGA i elaborar l'informe que s'ha d'incloure a la memòria del centre i la remissió anual del PLC actualitzat
18. Proposar revisions o modificacions del PLC.
19. Assessorar el claustre i els alumnes quant al compliment del PLC.
20. Atendre i estimular l'ús institucional de la llengua catalana en tots els àmbits de comunicació del centre.
21. Coordinar-se amb l'assessoria d'àmbit sociolingüístic del Centre del professorat al qual estigui adscrit, i el servei d'Ensenyament del Català, per tot el que fa referència a materials curriculars per a l'ensenyament de i en català, de suport i complementari.
22. Actuar com a pont entre el centre i altres departaments de la Conselleria (Direccions Generals de Política Lingüística, de Cultura, d'Ordenació i Innovació...) o d'institucions o organismes, com la Universitat de les Illes Balears, o similars, que puguin desenvolupar activitats d'interès lingüístic per als centres.
23. Analitzar les necessitats de formació que calguin per a la capacitat lingüística del professorat, estimular la formació lingüística i cultural (reciclatge) als centres i promoure la participació en els cursos que s'organitzin.
24. Fomentar que el compliment dels mínims quant a matèries a impartir en català abasta més que assignatures optatives, les obligatòries, les instrumentals i les que tinguin més pes horari i que, en conjunt, es compensin, a l'alça, les grans àrees: llengües i socials, amb les ciències i els ensenyaments artístics.
25. Fomentar la realització de materials en català per part del mateix professorat, adaptats a la realitat social i cultural del centre.
26. Utilitzar les xarxes telemàtiques per obtenir i per comunicar materials didàctics en llengua catalana de totes les àrees i matèries, en tots els nivells i gradacions de dificultat.

27. Vetllar per a que es faci efectiva la coordinació entre els centres de primària i secundària per al traspàs d'informació relativa a les competències lingüístiques.
28. Coordinar-se amb el departament de llengua catalana i literatura, i amb el Gabinet de Terminologia de la Universitat de les Illes Balears per establir un servei de suport que assessori el professorat en la correcció lèxica de les activitats lectives que dugui a terme.
29. Contribuir a la dinamització de la vida del centre per tal que la llengua catalana hi guanyi espai d'ús en els diversos àmbits de relació i comunicació, de forma que els diferents estaments de la comunitat educativa estiguin informats i puguin participar en el procés de normalització lingüística.
30. Emetre un informe sobre qualsevol iniciativa de modificació de les que s'esmenten a l'article 6 de l'Ordre de 12 de maig de 1998.
31. Promoure i gestionar les actuacions necessàries perquè les disposicions que figuren als articles 18 i 19 del Decret 92/1997, de 4 de juliol
32. Qualsevol altra que s'estimi convenient per a la millor consecució de les finalitats previstes a la normativa aplicable i al projecte lingüístic de centre.

Segons disposa l'article 61 del ROIES², el càrrec de coordinador lingüístic haurà de tenir una durada de dos anys i cessarà al final del mandat. La renovació dels membres de la CNL haurà de ser gradual i s'adaptarà a la plantilla del centre i a la quota de professorat disponible.

5. PLA D'ACTUACIÓ LINGÜÍSTICA ANUAL

A l'inici de cada any acadèmic l'equip directiu haurà d'elaborar un Pla d'Actuació Lingüística, tasca que pot delegar en la Comissió de Normalització Lingüística (CNL), on es recolliran les actuacions que han de concretar les línies marcades en aquest PLC, i que haurà de ser aprovat pel claustre. El Pla d'Actuació ha de quedar redactat dins de la Programació General Anual (PGA).

En el Pla d'Actuació Lingüística Anual hi apareixeran concretades les propostes de les actuacions previstes per tal d'aconseguir els objectius del PLC en cadascun dels espais d'intervenció al llarg del curs escolar, així com també els responsables, el calendari, els recursos i l'avaluació i suggeriments per al Pla d'Actuació del curs vinent.

L'equip directiu serà el responsable del seguiment d'aquest Pla d'Actuació i de la coordinació de les tasques que aquest suposa, encara que també ho podrà delegar en la CNL, que l'assessorarà en les funcions de coordinació, impuls i manteniment de les activitats encaminades a incentivar l'ús de la llengua catalana.

5.1. Característiques

El Pla d'Actuació ha de tenir les característiques següents:

- Ha de ser realista. Cal que les actuacions previstes es programin amb garanties d'aplicació real. Això demana que es tingui present sempre quins són els objectius que hi ha darrere de cada actuació.

- Ha de ser participatiu. Tots els col·lectius de la comunitat educativa han de prendre part activa en la consecució dels objectius. La implicació dels pares i mares resulta especialment significativa perquè poden donar suport a les mesures relacionades amb la normalització lingüística fora del recinte escolar.

- Ha de ser coordinat. Amb plans d'extensió de l'ús de la llengua en la societat (oficines de promoció lingüística i regidories d'educació d'ajuntaments, campanyes institucionals, universitats...)

- Ha de ser selectiu. Cada any s'assenyalaran unes actuacions que es consideren prioritàries.

5.2. Estructura

L'estructura del Pla d'Actuació Lingüística anual serà el següent:

- Formulació dels objectius per àmbits.
- Descripció de les actuacions previstes per a cada objectiu i per a cada àmbit.
- Persona/es o col·lectiu implicat en cada actuació.
- Calendari d'aplicació.
- Recursos i pressupost necessari.
- Seguiment i avaluació.
- Suggeriments per al Pla de l'any següent i per a la revisió i oportuna correcció del PLC.

5.3. Vitalitat i vigència

Per tal de tenir present al llarg de tot l'any els compromisos que ha adoptat el centre envers la normalització lingüística, és convenient que com a mínim, el claustre, la comissió de coordinació pedagògica i el consell escolar, en reunions realitzades cap a la meitat del curs, hauria de posar en el seu orde del dia l'anàlisi en el grau de consecució dels objectius previstos en el Pla d'Actuació i adopció de les mesures correctores o de reforç necessàries per assolir els objectius previstos abans de la finalització del curs.

També, a final de curs, i per tal de referir-ho en la memòria corresponent que realitza el centre, s'hauria de reflexionar a nivell de claustre, de comissió de coordinació pedagògica i consell escolar, sobre el grau d'assoliment dels objectius de normalització lingüística i realitzar propostes concretes per al curs següent considerant el que està definit en el PLC.

6. ANÀLISI DEL CONTEXT I DE LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DE L'IES BINISALEM

Per tal de tenir una visió completa de la situació sociolingüística i poder partir d'unes dades reals per a l'elaboració del PLC s'han realitzat unes enquestes (veure annex) per escrit als alumnes. Aquestes dades caldrà complementar-les amb les dades

obtingudes en l'avaluació de l'adquisició de les competències lingüístiques de cada curs escolar.

Les conclusions a les quals podem arribar, després d'analitzar els resultats obtinguts en les enquestes realitzades el curs 2015-16, comparant els resultats amb l'informe preliminar sobre l'enquesta lingüística realitzada a centres d'ensenyament secundari de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera el curs 2014-15, per ADESMÀ; així com també comparant els resultats realitzats el curs 2005-06, són les que exposam, per la seva transitorietat, a l'annex adjunt.

7.LA LLENGUA CATALANA EN L'ÀMBIT DOCENT

Per assegurar una de les directrius establertes anteriorment –la competència lingüística de l'alumnat en les dues llengües oficials, i d'una tercera llengua, en el nostre cas, de l'anglès, en acabar els estudis obligatoris- s'estableix l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular de l'ensenyament en el centre, d'acord amb el que estableixen els decrets del currículum d'ESO i de Batxillerat. Així doncs,

1. El català és la llengua vehicular de l'ensenyament en els àmbits curriculars que es determinin i de la comunicació del centre: llengua amb què s'expressen el professorat i l'alumnat i llengua utilitzada en els materials didàctics que s'emprin.

2. El català esdevé també llengua d'ús preferent en les activitats docents extraescolars i complementàries. Es promourà la celebració de festes arrelades a la cultura popular (Nadal, Sant Antoni, les Verges, Sant Jordi...) i s'afavorirà la participació en activitats culturals en català organitzades per l'institut o per altres entitats.

3. En les noves adquisicions de material didàctic per al fons de la biblioteca del centre o per als departaments es seguirà el criteri d'adquirir obres en versió original i de donar preferència a les versions catalanes per a les obres traduïdes. Els materials elaborats en català seran prioritaris a l'hora d'adquirir enciclopèdies, diccionaris especialitzats, materials audiovisuals o informàtics i llibres d'ús general o de consulta.

4. Totes les assignatures no lingüístiques de l'IES Binissalem s'impartiran en llengua catalana, així com també les llengües clàssiques. Les assignatures lingüístiques: llengua castellana i literatura i llengües estrangeres s'impartiran en la seva pròpia llengua d'ensenyament.

En cas que es determini algun canvi es farà constar a la Programació General Anual, en el Projecte Lingüístic de Centre, així com també al Pla d'Actuació Lingüística Anual.

8.LA LLENGUA CATALANA EN LES ASSIGNATURES NO LINGÜÍSTIQUES. LA SEVA INTERDISCIPLINARIETAT

L'ensenyament de l'ús de la llengua com a eina de comunicació és responsabilitat de l'equip educatiu.

La llengua catalana, com a llengua d'aprenentatge i de comunicació, farà les funcions de vehicle d'expressió quotidià i esdevindrà la llengua usual del centre. Per assolir aquest estatus, cal fer servir la llengua catalana en tots els àmbits del centre. En aquest sentit, és molt important el paper del professorat com a transmissor del model d'ús de la llengua per a l'alumnat, perquè aquest en tingui un referent clar i sòlid.

Encara que el millor especialista per a l'ús del llenguatge específic de cada una de les matèries és el professor/a d'aquesta matèria, també s'han d'incorporar continguts d'altres àrees a l'àrea de la llengua, ja que la llengua s'aprèn usant-la en situacions en què la comunicació sigui necessària.

Des de qualsevol àrea s'ha de comprovar i practicar l'ús lingüístic entès com a element indispensable de comunicació. Per això, es farà un ús conscient de les distintes habilitats lingüístiques:

- Comprensió oral i escrita: el professorat ha de comprovar i ha d'incidir, quan sigui necessari, en l'adquisició de la comprensió, oral i escrita, de la informació que s'ofereix a cada àrea.

Per aconseguir aquest objectiu, es poden fer servir alguns dels següents procediments: interpretació i expressió oral dels conceptes assimilats, esquemes conceptuals, lectura comprensiva. No hem d'oblidar que la lectura és un procediment prioritari d'obtenció d'informació que afecta pràcticament totes les àrees del currículum. Per tant, totes les àrees li han de donar la importància que li pertoca i vetllar perquè l'alumne continuï progressant en la seva habilitat lectora.

- Expressió oral: s'ha d'incorporar com a procediment habitual l'expressió oral de conceptes propis de cada matèria. S'ha d'atendre al lèxic, a la terminologia, a la correcció, a la coherència i a l'adequació a la situació comunicativa.

- Expressió escrita: el professorat ha de valorar la producció escrita realitzada pels alumnes, en cada una de les matèries. Els textos han de ser presentats de manera formal, correcta, adequada, coherent, amb cohesió. El professorat no ha de qualificar aquests aspectes, però sí valorar-los i incidir-hi.

Les mancances importants detectades en alguns d'aquests usos lingüístics s'han de tractar en les reunions d'equips educatius. Es podrà elaborar material de seguiment dels casos comentats referents a l'ús lingüístic.

Els departaments didàctics establiran en les seves programacions els diferents recursos i instruments d'avaluació.

9.LA LLENGUA CATALANA COM A LLENGUA ADMINISTRATIVA I DE RELACIÓ

La llengua catalana és, per a l'administració educativa, la llengua d'ús normal, en la documentació administrativa interna i externa que generen els centres; en les comunicacions internes i externes, tant quan va adreçada a membres de la pròpia comunitat educativa, com quan ho fa a particulars o institucions de l'àmbit lingüístic que li és propi; i en l'ambientalització i retolació del centre.

Per tant:

- L'institut utilitzarà la llengua catalana per presentar-se en actes públics, per anunciar actes culturals que organitza o en què participa i per adreçar-se als mitjans de comunicació.

- Tota la documentació que generin la gestió acadèmica i la gestió econòmica i administrativa del centre, així com les comunicacions escrites adreçades als diferents membres de la Comunitat Escolar, ha de ser en català.
- El personal d'administració i serveis haurà de tenir els coneixements de llengua catalana necessaris per al desenvolupament de les seves funcions.
- La retolació serà en català a tots els espais de l'institut.

10. DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS HUMANS: ELS PROFESSORS I LES NECESSITATS SOCIOLINGÜÍSTIQUES

Es procurarà incentivar la inquietud de millorar la cultura lingüística del professorat del centre (perfeccionament lingüístic, coneixements de psicolingüística, sociolingüística...).

La Comissió de Normalització Lingüística s'encarregarà d'informar i difondre les diverses modalitats de formació lingüística que l'Administració educativa posa a l'abast del professorat per tal de fomentar la seva formació contínua. A més, haurà de garantir l'assessorament continu del professorat que imparteix les classes en català, especialment d'aquells que manifesten tenir dificultats quant a domini de la llengua o manca de fluïdesa.

Finalment, a l'inici de cada curs s'analitzaran les necessitats sociolingüístiques de la plantilla de professors per tal de poder planificar, si s'escau, la formació del professorat donant prioritat als cursos de perfeccionament lingüístic i als seminaris d'assessorament didàctic de la llengua catalana.

11. LA DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS ECONÒMICS I LES NECESSITATS SOCIOLINGÜÍSTIQUES DEL CENTRE

Cal preveure en l'adquisició de material a càrrec del pressupost ordinari del centre, una actualització racional del material terminològic i una millora gradual dels recursos didàctics que permeten l'ensenyament de la llengua catalana i en la llengua catalana, per tal d'afavorir un aprenentatge qualitatiu de la llengua i la cultura catalanes, des de qualsevol àrea d'aprenentatge i en qualsevol situació escolar.

Els professors que imparteixin qualsevol àrea haurà d'assegurar que els alumnes coneixen la terminologia bàsica de la matèria en les dues llengües oficials i, per tant, serà preocupació i obligació del centre que pugui comptar amb les eines lexicogràfiques adients per a aconseguir-ho.

Així doncs, s'haurà de fer una previsió de les necessitats actuals i racionalitzar els criteris econòmics per tal de regular aquesta situació.

12. TRACTAMENT DE LLENGÜES

La llengua catalana constitueix l'eix vertebrador del tractament de llengües i, per tant, és la llengua base i referencial de totes les altres llengües curriculars. El Projecte Curricular de Centre ha d'articular l'estatus de la llengua catalana, a més dels aspectes curriculars de cadascuna de les llengües. En aquest sentit convé recordar que la llengua catalana és la llengua vehicular de les relacions internes i externes i dels aprenentatges. A l'hora de tractar els fenòmens comunicatius i lingüístics de l'aula, la cultura pròpia

haurà de ser l'eix vertebrador, l'entorn immediat, sense perdre de vista les noves necessitats que van plantejant els avanços de la societat actual.

Aprendre llengua és, bàsicament, aprendre a utilitzar-la. Partint d'aquesta premissa, la llengua oral esdevé la base de l'aprenentatge lingüístic.

Els components lingüístics, que abans es treballaven com a objectiu final, ara estan supeditats a la millora de la comunicació, per això, el tractament de llengües gira entorn a dues funcions bàsiques: la comunicativa (la llengua és comunicació i s'ha de desenvolupar la capacitat de comunicar-se oralment o per escrit, adaptant el registre a la situació comunicativa) i la representativa (utilització del llenguatge com a element vertebrador del pensament: estructurar, planificar, aprendre a aprendre).

Els components procedimentals i actitudinals seran essencials a l'hora de dur endavant una didàctica que cerqui la competència lingüística en comptes d'uns coneixements purament gramaticals, totalment desvinculats de l'ús social.

Els procediments constitueixen l'eix del treball de llengües: llegir, escriure, entendre i parlar seran les capacitats que possibilitaran els altres aprenentatges lingüístics i els aprenentatges de les altres àrees.

Els departaments didàctics de les àrees lingüístiques establiran, en les seves programacions didàctiques, els elements curriculars per tal d'articular l'aprenentatge de les llengües i el desenvolupament de les competències lingüístiques. En aquest sentit, i d'acord amb el que estableixen els decrets del currículum d'ESO i Batxillerat, el departament de llengua catalana i de llengua castellana, han de coordinar les seves intervencions.

12.1. OBJECTIUS GENERALS DE LES LLENGÜES

- a) Comprendre discursos orals i escrits, tot reconeixent les diferents finalitats, els diferents tipus de textos i registres, així com les situacions de comunicació en què es produeixen.
- b) Expressar-se oralment i per escrit amb coherència, cohesió i correcció, d'acord amb les diferents finalitats i situacions comunicatives.
- c) Conèixer i valorar la realitat lingüística de les Illes Balears, de la societat i les variants de cada llengua.
- d) Utilitzar els recursos verbals i no verbals en els intercanvis comunicatius.
- e) Reconèixer i analitzar els elements i característiques dels mitjans de comunicació per tal de desenvolupar actituds crítiques davant els seus missatges.
- f) Beneficiar-se i gaudir de la lectura com a forma de comunicació, font d'enriquiment i de plaer personal.
- g) Comprendre textos literaris, valorant les obres i els autors rellevants de la tradició literària.
- h) Reflexionar sobre els elements formals i els mecanismes de la llengua per tal de millorar les produccions pròpies.
- i) Utilitzar la llengua com a mitjà per a l'adquisició de nous aprenentatges, ja sigui emprant els mitjans tradicionals o les noves tecnologies.

12.2. CONTINGUTS

Els continguts de les àrees de llengües es basen en el treball de les habilitats lingüístiques:

- a. Habilitats productives: pràctica de la parla i de l'escriptura en situacions d'audiència àmplia en què no es dona una interacció immediata amb el receptor.
- b. Habilitats receptives: audició i lectura comprensiva en situacions en què tampoc no hi ha una demanda d'acció immediata.
- c. Habilitats interactives: conversa o escriptura amb un o més interlocutors, de manera que es produeix una interacció amb el receptor.
- d. Habilitats de mediació: interpretació o traducció del sentit d'un missatge entre les diferents llengües; inclou tots els aclariments metalingüístics que es fan entre llengües.

El desenvolupament d'aquestes habilitats és interdependent, de manera que el domini de cada una condiciona el desenvolupament de les altres.

12.3. METODOLOGIA

Com hem dit al principi, el català és la llengua vehicular, de comunicació i aprenentatge, i serà la llengua que servirà de referència per a l'estructuració de les altres llengües.

L'assoliment del domini de les dues llengües oficials, i d'una tercera llengua, que correspon a l'acabament de l'educació obligatòria no implica de cap manera que el treball de tots els continguts es repeteixi en cada una de les llengües. Per això, és imprescindible una bona coordinació en la distribució de continguts i estructures lingüístiques comuns, coordinació que és responsabilitat de tot el professorat del centre.

Quant a l'aprenentatge de les llengües estrangeres, a l'actual context de l'Europa plurilingüe, s'ha de tenir per objectiu l'adquisició de la competència que permeti als aprenents una comunicació adient en la llengua corresponent.

Tot i que no és responsabilitat de la Comissió de Normalització Lingüística dur a terme aquesta coordinació entre els departaments de llengües, sí que podem des d'aquest Projecte Lingüístic de Centre instar a la creació d'una comissió específica per elaborar un document dels departaments de llengües –catalana, castellana, estrangeres i clàssiques- que, partint del fet que les llengües són l'instrument que condiciona els altres aprenentatges, es plantegi com a objectius:

1. Aconseguir un ensenyament de les llengües racional, coherent i profitós,
2. Eliminar les repeticions i les duplicitats en els continguts,
3. Plantejar una temporalització adequada dels aprenentatges,
4. Eliminar les contradiccions en les terminologies lingüístiques utilitzades,
5. Atendre als continguts diferencials de cada llengua,
6. Unificar criteris metodològics, instruments d'avaluació i, criteris per a l'elecció dels materials curriculars,
7. Coordinar l'oferta d'optatives, etc.

La relació entre totes les llengües, de les diferents matèries de l'IES Binissalem, ha de ser fluïda i profitosa i s'han d'ensenyar amb coordinació. Per això cal que els Departaments Didàctics de Català, Castellà, Anglès, Alemany, Llatí i Grec coordinin les seves programacions i la seva tasca docent de manera que es distribueixin adequadament els continguts curriculars comuns per tal d'evitar les duplicacions innecessàries, les incoherències i la distribució temporal dels continguts coincidents.

12.4. AVALUACIÓ

Consideracions generals:

- L'avaluació tindrà com a punt de referència els objectius.
- Prioritzarem els procediments (sobretot, les quatre habilitat lingüístiques bàsiques) i les actituds.
- L'avaluació inicial estarà enfocada a determinar la presència o absència de les habilitats o coneixements previs requerits per a l'aprenentatge que es durà a terme.
- L'avaluació formativa estarà enfocada a orientar l'aprenentatge de l'alumnat i a millorar el procés didàctic mentre aquesta es desenvolupa. Se centrarà en les capacitats comprensives i expressives de l'alumnat.
- L'avaluació sumativa tindrà en compte dos aspectes: el nivell obtingut per cada alumne en relació amb ell mateix i l'assoliment dels objectius d'aprenentatge proposats en el procés educatiu.
- Es diversificaran tant com sigui possible els instruments d'avaluació.
- L'avaluació tindrà en compte tots els blocs del currículum:
 - a. llengua oral (es distingirà entre fluïdes i correcció)
 - b. llengua escrita (es valorarà tant el producte final com el procés de composició)
 - c. gramàtica
 - d. lèxic
 - e. literatura (en l'àrea de llengües estrangeres no es treballarà)
 - f. llengua i societat

Els criteris d'avaluació seran els següents:

- Comprèn discursos orals i escrits, tot reconeixent les diferents finalitats, els diferents tipus de textos i registres, així com les situacions de comunicació en què es produeixen.
- S'expressa oralment i per escrit amb coherència, cohesió i correcció, d'acord amb les diferents finalitats i situacions comunicatives.
- Coneix i valora la realitat lingüística de les Illes Balears, de la societat i les variants de cada llengua.
- Utilitza els recursos verbals i no verbals en els intercanvis comunicatius.

- Reconeix i analitza els elements i característiques dels mitjans de comunicació per tal de desenvolupar actituds crítiques davant els seus missatges.
- Es beneficia i gaudeix de la lectura com a forma de comunicació, font d'enriquiment i de plaer personal.
- Comprèn textos literaris, valorant les obres i els autors rellevants de les tradició literària.
- Reflexiona sobre els elements formals i els mecanismes de la llengua per tal de millorar les produccions pròpies.
- Utilitza la llengua com a mitjà per a l'adquisició de nous aprenentatges, ja sigui emprant les mitjans tradicionals o les noves tecnologies.

12.5. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L'atenció a la diversitat, des del punt de vista del tractament de llengües, es basarà en l'adquisició d'un competència comunicativa bàsica, en les distintes llengües, que permeti a l'alumnat participar de la dinàmica del treball que es desenvolupi dins l'aula, raó per la qual es treballaran bàsicament els continguts procedimentals. Els aspectes generals es tracten al Pla d'atenció a la diversitat.

Es tindran en compte els diferents grups d'alumnes que haurien de rebre suport des del Departament d'orientació, el Departament de llengua i el Departament de llengües estrangeres:

1. Alumnes de necessitats educatives especials.
2. Alumnes amb dificultats específiques en algun aspecte lingüístic (problemes de dislèxia, de logopèdia...)
3. Alumnes amb retard escolar provocat per causes diverses: malaltia o problemes familiars, social i actitudinals.
4. Alumnes d'incorporació tardana a les llengües curriculars. (PALIC)

Per a alumnes no nouvinguts amb dificultats en l'aprenentatge de les llengües, s'establiran els programes oportuns de reforç en col·laboració amb el Departament d'Orientació, per a assegurar la ràpida integració d'aquests alumnes amb el seu grup de referència i l'assoliment dels coneixements necessaris que els permetin emprar les llengües, tant la catalana com la castellana, com a vehiculars de l'aprenentatge de les altres matèries.

Cal oferir reforços o actuacions puntuals específiques per a aquells alumnes amb dificultats en l'aprenentatge de les llengües estrangeres, donada la seva importància creixent.

13. PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE DE LA LLENGUA CASTELLANA

Diversificarem els mètodes i les activitats dins l'aula. És aconsellable canviar de manera periòdica els sistemes de treball, fins i tot és bo combinar-ne de diferents en una mateixa sessió.

Deixarem clar des d'un bon començament quins són els criteris per qualificar la feina que es fa dins l'aula a fi d'afavorir-hi la participació.

L'atenció a la diversitat (alumnes de necessitats educatives temporals que de forma tardana s'incorporen a les llengües curriculars, amb dificultats específiques en algun aspecte lingüístic, amb retard escolar provocat per causes diverses, amb motivacions i interessos diferents...) s'haurà de basar en l'adquisició d'una competència comunicativa que doni desimboltura a l'alumne afectat, i els permeti avançar en els aprenentatges. S'hauran de preveure mesures d'organització, atenció i compensació (agrupaments flexibles, desdoblaments, suports d'atenció individualitzada, estratègia metodològica adequada i elaboració de material diversificat i específic per a cada tipus de dificultat).

El context social i l'evolució psicològica dels alumnes amb totes les seves variants (edat, sexe, comportament, relacions amb l'entorn) determinen unes diferències lògiques i palpables en el grup-classe. La gestió d'aquesta heterogeneïtat és un dels pilars més importants en què es basa l'ESO i que ateny, especialment, l'àrea de llengua. En funció d'aquest repte, el projecte de l'àrea de llengua ha estat creat a partir d'una sèrie de criteris organitzadors que es detallen a continuació:

- S'ha partit d'una tipologia textual diversa basada en la forma (textos narratius, descriptius, expositius...), en la intenció comunicativa (informar, convèncer, incitar...) i en els diferents àmbits d'ús (mitjans de comunicació, acadèmics, quotidians, laborals...).
- Es varia l'estructura de treball tot combinant situacions col·lectives i individuals.
- Els continguts estan pensats perquè l'alumnat puguin fer un inventari dels coneixements ja treballats que els permeti l'adquisició de nous aprenentatges.
- La majoria d'activitats pensades per a l'adquisició de les quatre habilitats bàsiques (llegir, escriure, parlar i escoltar) possibiliten la intervenció del professorat en el procés d'aprenentatge de l'alumnat, fet que afavoreix l'avaluació formativa.
- Per tal de treballar cadascuna de les competències (saber, saber fer, saber ser i saber estar) es cercaran situacions properes als alumnes perquè aquests puguin aplicar en diferents contextos. Així com també es crearan contextos i situacions que representin reptes per als alumnes, els quals els convidin a qüestionar-seus sabers actuals, que els obliguin a ampliar la perspectiva i a contrastar el seu parer amb el dels seus companys, a justificar i a interpretar amb rigor.
- Tindran un especial protagonisme les activitats de planificació i execució de tasques en grup que afavoreixin el diàleg, l'escolta, la cooperació i la confrontació d'opinions.
- Normalment, es partirà d'un text o d'una situació, que unes vegades serà oral, altres literària i altres de la vida real (textos periodístics, anuncis publicitaris escrits, orals o visuals); després es passarà al seu comentari, per incidir més tard en algun aspecte lingüístic específic de la unitat didàctica, ja en la seva vessant oral, ja en la seva vessant escrita. Finalment, es treballarà en el taller literari: producció i revisió de textos dels propis alumnes, de diferents estils i tons, atenent diverses intencions comunicatives (literàries, no literàries, acadèmiques, espontànies ...).

- La forma d'avaluar el nivell de competència assolit serà a través de l'aplicació dels coneixements i les habilitats treballades. A més de les habilitats, es tindran en compte també les actituds i els elements cognitius.
- El departament de Llengua castellana i literatura promourà la realització d'activitats d'ampliació per a l'alumnat quan sigui adequat, mitjançant propostes d'activitats fotocopiades, realització de presentacions digitals (Powerpoint, Prezi, ...), mapes conceptuals digitals, vídeos, cartells digitals, etc. També es promocionarà activament la lectura d'obres literàries voluntàries, previ acord amb el professorat, elegides per l'alumne.

14. CRITERIS GENERALS PER A L'ADEQUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE A LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE

Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística de L'IES Binissalem, globalment i individualment, són els següents:

14.1. ADEQUACIÓ DE L'ENSENYAMENT -APRENTATGE DE LA LLENGUA CATALANA

Les necessitats sociolingüístiques del nostre centre, més evidents, són les del desús de la llengua catalana en les converses espontànies. Per aquest motiu que adequarem l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana en aquesta necessitat.

Caldrà potenciar l'ús escrit, però sobretot oral, de la llengua catalana, en diferents situacions comunicatives creades: presentacions, entrevistes, simulacions, representacions teatrals, comunicacions, exposicions orals, etc. Per aquest motiu al llarg de tot el curs es realitzaran exposicions orals per al foment de l'ús real del català, en tots els àmbits, i es realitzaran especialment en els Projectes, per tal que els alumnes arribin a dominar l'ús del català en les altres matèries, amb el lèxic específic.

Introduïrem una lectura dramatitzada dins classe, durant un dels tres trimestres, amb la participació activa dels alumnes.

Fomentarem la lectura de llibres en llengua catalana, amb la possibilitat de pujar nota en l'avaluació de l'assignatura.

Per altra banda, a cada curs es realitzarà, també, una prova oral, al darrer trimestre.

Per tal de fomentar l'aprenentatge significatiu de la llengua, el Departament de llengua catalana i literatura participarà als projectes cooperatius que es duren a terme a l'institut. D'aquesta manera la llengua catalana esdevé la llengua vehicular per al desenvolupament del projecte. A les tres hores de Llengua Catalana i Literatura que s'impartiran setmanalment a 1r d'ESO, n'hi una que es dedicarà a Projectes. Així, 9 àrees dedicaran una de les seves hores a treballar i aprendre per projectes de forma cooperativa.

A 2n d'ESO, de les quatre hores de Llengua Catalana i Literatura que s'impartiran setmanalment, n'hi una també que es dedicarà a Projectes. Així, 6 àrees dedicaran una de les seves hores a treballar i aprendre per projectes de forma cooperativa.

Finalment cal dir que per tal d'atendre a les necessitats de l'alumnat disposarem de persones de suport, del Departament de Català i del Departament d'Orientació, així com també desenvoluparem el programa PALIC, d'immersió lingüística per a l'alumnat nouvingut que desconeix la llengua catalana, fins a l'assoliment bàsic de la competència comunicativa.

14.2. ADEQUACIÓ DE L'ENSENYAMENT -APRENTATGE DE LA LLENGUA CASTELLANA.

El departament de castellà fomenta la lectura amb l'oferta d'un ventall de lectures voluntàries per obtenir puntuació afegida a través de la realització de fitxes de lectura, també amb la lectura en veu alta dins l'aula i el comentari de textos. Fomenta l'expressió oral amb la realització d'exposicions de temes relacionats amb el currículum ajudats de presentacions digitals. Fomenta la comprensió oral i el gust pel teatre com a fet literari amb l'assistència a representacions teatrals dins el poble o a Palma d'obres en llengua castellana, relacionades amb el currículum. Fomenta l'actitud favorable per la literatura amb l'exposició de treballs o activitats amb motiu del dia del llibre.

14.3. ADEQUACIÓ DE L'ENSENYAMENT -APRENTATGE DE LES LLENGÜES ESTRANGERES

Al nostre centre la llengua vehicular és el català. Hi ha pocs alumnes que no entenen el català, per tant, des del departament de llengües estrangeres, en el procés d'aprenentatge de l'anglès, si mai hem de fer traduccions, les feim al català. Tanmateix, a vegades també ens cal fer la traducció al castellà perquè tot i que la majoria d'alumnes coneixen el català, a vegades els resulta més senzill tenir també la traducció en castellà.

La lectura i l'expressió oral, són les eines que més fem servir en el procés d'aprenentatge de l'anglès com a llengua estrangera. Des de llegir per torns un text, cercar les paraules que no coneixem i traduir-les a reproduir les converses de situacions rutinàries, del dia a dia.

Amb alumnes amb dificultats d'aprenentatge és molt positiva per a l'aprenentatge significatiu la comunicació i expressió oral.

Per a potenciar l'ensenyament-aprenentatge de les llengües estrangeres en el nostre centre, tenim previstes les següents mesures:

- El centre compta amb auxiliar de conversa (dos, de Llengua Anglesa i de Llengua Alemanya)
- Participació en projectes europeus (Erasmus+, eTwinning)
- Participació en altres tipus d'intercanvi (en cas afirmatiu, quin tipus d'intercanvi): Intercanvi lingüístic vis-à-vis de Llengua Alemanya (3r d'ESO), acolliment d'alumnes alemanys per realitzar el pràcticum de final de secundària (sistema educatiu del land de Nordrhein-Westfallen) i participació, en correspondència d'alumnes del nostre IES (4t d'ESO-1r de Batxillerat)
- Participació en el programa EOIES

Desdoblaments de grups. Tots els grups de Llengua Anglesa d'ESO estan desdoblat i en el 1r de Batxillerat tenen una hora setmanal de desdoblament les matèries de Llengua Anglesa i Llengua Alemanya. La Llengua Alemanya d'ESO té una sessió setmanal de desdoblament.

15. EL PLA D'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC I CULTURAL

El Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC) presenta el conjunt d'actuacions que un centre educatiu posa en marxa per facilitar l'adaptació de tot l'alumnat que s'incorpora de nou al centre i que té entre els seus objectius fonamentals permetre la integració, el més prest possible, de l'alumnat d'incorporació tardana.

Els objectius són:

- a) Assumir, com a centre, els canvis que comporta la interacció cultural amb alumnes procedents d'altres països.
- b) Aconseguir que el nou alumnat compregui el funcionament del centre i s'hi adapti en relació amb els companys i amb els professors.
- c) Reconèixer la identitat i la història educativa, social i familiar que du implícit l'alumnat nouvingut ja que són el punt de partida per aplicar les estratègies d'ensenyament adequades.
- d) Potenciar el sentiment de pertinença a la comunitat que l'acull, i del coneixement de les característiques culturals, lingüístiques i històriques de la nostra Comunitat.
- e) Aconseguir que l'alumnat desenvolupi l'habilitat de la comprensió oral i lectora, i adquireixi estratègies que garanteixin un mínim domini de l'expressió oral en llengua catalana.

L'organització d'aquestes actuacions és responsabilitat de l'equip directiu, que el dissenyarà amb la col·laboració del Departament d'orientació, del Departament de Llengua catalana i dels departaments didàctics que sigui pertinent. Ara bé, la competència en l'aplicació és dels equips docents i de la totalitat dels professors del claustre. La direcció del centre pot nomenar una Comissió específica per redactar el programa. S'ha de presentar a títol informatiu a la Comissió de coordinació pedagògica i, finalment, s'ha d'aprovar pel Claustre i pel Consell Escolar.

El Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural es recollirà en un únic document, el qual contindrà la concreció de les activitats que hauran d'anar en funció del context i de la realitat de cada centre, de les característiques dels professors, de l'alumnat i de les famílies. D'aquesta manera, es facilitarà l'atenció a la diversitat lingüística i cultural sempre a partir del treball dels valors i de les actituds de tota la comunitat.

Tota la comunitat educativa ha de ser la responsable de l'adquisició de la competència lingüística i cultural de l'alumnat nouvingut. I aquesta responsabilitat col·lectiva s'ha de transformar en un compromís d'utilitzar la llengua catalana en tota circumstància comunicativa.

La CNL, per assignació de l'equip directiu, supervisarà i assessorarà el correcte compliment del PALIC i col·laborarà en tot allò que es consideri oportú.

16. EXEMPCIÓ DE L'AVALUACIÓ DE LA LLENGUA CATALANA

L'Ordre del Conseller d'Educació, Cultura i Esports, de dia 29 d'abril de 1998, de regulació de l'exempció de l'avaluació de la llengua i la literatura catalanes, estableix

ben clarament els requisits que han de complir els alumnes que demanin aquesta exempció, i entre ells el d'haver de residir només de manera temporal a les Illes Balears.

Així mateix, fa constar que “S’haurà de fomentar l’assistència a les classes dels alumnes als quals se’ls hagi atorgat l’exempció de l’avaluació de la llengua i literatura catalana” i que “l’atorgament d’una exempció a un alumne no suposa la modificació de les disposicions del Projecte Lingüístic de Centre”.

Per a donar compliment a aquestes mesures i per a procurar la integració de l’alumne el més aviat possible, el centre s’haurà de fer responsable d’assegurar-li l’accés al coneixement de la llengua des del nivell al que ho necessiti.

Així és que s’establiran programes específics per a alumnes nouvinguts, per la qual cosa s’elaborarà el PALIC.

17. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLC

La Comissió de Normalització Lingüística és l’encarregada de vetllar pel compliment de les directrius establertes al PLC i recollir a la memòria anual si els objectius proposats s’han assolit o no i fins a quin punt. De la mateixa manera, ha de valorar els canvis que es produeixen en l’àmbit sociolingüístic del centre per tal de veure si s’ha de modificar algun aspecte del PLC amb la intenció d’aconseguir l’objectiu últim que és la normalització de la llengua catalana.

Caldrà que els diferents departaments didàctics reflexionin sobre l’ús real de la llengua catalana a l’aula, així com que facin una formulació d’objectius a complir de cara al futur.

Per facilitar aquest seguiment, es crearan uns models d’avaluació del procés elaborats per la Comissió de Normalització Lingüística.

Les conclusions d’aquest debat intern a nivell de departaments es traslladaran a la CNL i hauran de quedar reflectides a la memòria final del departament en un apartat específic.

L’equip directiu, partint d’aquestes informacions i de les aportades pels tutors, conjuntament amb la Comissió de Normalització Lingüística, que farà el seguiment global del projecte, informarà els resultats al Claustre de professors i al Consell Escolar mitjançant la memòria anual de la CNL.

Aquesta revisió anual permetrà actualitzar el present projecte i saber quina formació en competència lingüística rep cadascun dels nostres alumnes i cada grup-classe, així com l’ús real de la llengua catalana.

Un cop analitzada aquesta informació, la Comissió de Normalització Lingüística podrà proposar esmenes al PLC.

18. ANNEXOS

18.1. ENQUESTA D’ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA A L’IES BINISSALEM

Per tal d’elaborar el Projecte Lingüístic de Centre és necessari conèixer la realitat lingüística de la qual s’ha de partir. És per això que s’ha realitzat l’enquesta següent als

alumnes de l'IES Binissalem, elaborada a partir del model de l'enquesta sociolingüística facilitada per ADESMa, el 2015, revisada i ampliada pels membres de la Comissió de normalització lingüística del curs 2015-16.

ENQUESTA SOCIOLINGÜÍSTICA DELS ALUMNES DE L'IES BINISSALEM

Codi d'alumne* _

Municipi

A) Nivell educatiu

A1. Curs que fas enguany.* _

- Primer d'ESO
- Segon d'ESO
- Tercer d'ESO
- Quart d'ESO
- Primer de batxillerat
- Segon de batxillerat

A2a. Escola de procedència, sols per l'alumnat de primer d'ESO

- CEIP Bartomeu Ordines, Consell:
- CEIP Nostra Senyora de Robines, Binissalem:
- CEIP Binissalem:
- CC l'Assumpció, Binissalem:
- CEIP Sant Bartomeu, Alaró:
- CC Nostra Senyora de la Consolació, Alaró:
- Altres.

A2b. Quina? Només en cas que el centre de procedència sigui diferent dels anteriors.

B) Nivell d'estudis dels pares i mares

B1.

	Sense estudis	Obligatori s (ESO, EGB)	Batxiller at o FP	Universitari s
Pare				
Mare				
Tutor legal				

C) Quines llengües domines?

C1a. Quina és la teva llengua pròpia?* _

- Català
- Castellà
- Català/Castellà
- Altres

C1b. Indica quines

C2a. Quina llengua vas parlar primer a casa quan eres petit?* _

- Català

- Castellà
- Català/Castellà
- Altres

C2b. Indica quines

C3a. Quina llengua parles habitualment a ca teva?* _

- Català
- Castellà
- Català/Castellà
- Altres. A continuació indica quina

C3b. Indica quines

C4a. Quina llengua parles habitualment fora de l'escola?* _

- Català
- Castellà
- Català/Castellà
- Altres

C4b. Indica quines

C5. Quan algú desconegut et parla en català, contestes en...* _

- Català
- Castellà

C6. Quan algú desconegut et parla en castellà, contestes en...* _

- Català
- Castellà

C7. Puntua d'1 a 10 la teva capacitat d'entendre, parlar, llegir i escriure el català* _

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

l'entenc

el sé parlar

el sé llegir

el sé escriure

C8. Puntua d'1 a 10 la teva capacitat d'entendre, parlar, llegir i escriure el castellà* _

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

l'entenc

el sé parlar

el sé llegir

el sé escriure

C9. A classe en quina llengua et dirigeixes a cada professor de les matèries següents?* _

	En català	En castellà	En anglès	En alemany	No tenc aquesta assignatura
Català					
Castellà					
Anglès					
Matemàtiques					
Ciències naturals					
Ciències socials					
Educació física					
Educació plàstica					
Música					
Tecnologia					
Física i química					
Alemany					
Taller de teatre					
Taller de matemàtiques					
Processos de comunicació					
Taller de música					
Expressió corporal					
Informàtica					
Llatí					
Biologia					

C10. A classe en quina llengua et parlen els professor de les matèries següents?* _

	En català	En castellà	En anglès	En alemany	No tenc aquesta assignatura
Català					

Castellà
Anglès
Matemàtiques
Ciències naturals
Ciències socials
Educació física
Educació plàstica
Música
Tecnologia
Física i química
Alemanys
Taller de teatre
Taller de matemàtiques
Processos de comunicació
Taller de música
Expressió corporal
Informàtica
Llatí
Biologia

C11. (Sols per a alumnes de primer d'ESO). Pensa en tots els anys que has anat a escola. Sense comptar les classes de català, castellà i anglès, en quina llengua t'han fet les classes a l'escola de primària on anaves?

- Només o sobretot en català
- Només o sobretot en castellà
- Igual en català que en castellà

C12. (Sols per a alumnes de segon, tercer i quart d'ESO). Pensa en tots els anys que fa que ets a l'institut. Sense comptar les classes de català, castellà i anglès, en quina llengua t'han fet les classes?

- Només o sobretot en català
- Igual en català que en castellà
- Només o sobretot en castellà

C13a1. Saps altres llengües?* _

- Sí

- No

C13a2. Quina? Llengua 1:

C13a3. Quin nivell tens d'aquesta llengua?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

l'entenc

la sé parlar

la sé llegir

la sé escriure

C13b1. Saps alguna altra llengua més?* _

- Sí
- No

C13b2. Quina? Llengua 2:

C13b3. Quin nivell tens d'aquesta llengua?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

l'entenc

la sé parlar

la sé llegir

la sé escriure

C14a1. (Sols per a alumnes de primer d'ESO) A la teva escola de Primària, havies fet mai una matèria (o part d'una matèria) en anglès, sense comptar la classe d'anglès?

- Sí
- No

C14a2. Quina?

- Matemàtiques
- Coneixement del medi
- Educació artística
- Educació física
- Altres

C15a1. Estudies llengües fora de l'institut?* _

- Sí
- No

C15a2. Quines?

C67a1. En quina llengua accedeixes a:* _

	Majoritàriament en català	Majoritàriament en castellà	Altres
Llibres			
Revistes, diaris			
Música			
Ràdio			
TV			
Vídeo, DVD			
Cinema			
Internet			
Xarxes socials			
Telèfon			
Whatsapp			
SMS			

c16a2. Si en la pregunta anterior has assenyalat en alguna fila "Altres", indica quina o quines llengües:

C.17. Tens el costum de mirar sèries o pel·lícules estrangeres en versió original?* _

- Sí
- No
- De vegades

C18. I en versió original subtitulada?* _

- Sí
- No
- De vegades

D. L'estatus de les llengües

Digues si estàs d'acord o en desacord amb les frases següents:

D1. Català* _

	Totalment en desacord	En desacord	Ni d'acord ni en desacord	D'acord	Totalment d'acord
Crec que sé prou català com per fer-lo servir en la majoria de					

situacions
Em trob incòmode parlant en català
Estic còmode parlant en català
Em trob còmode parlant en català amb persones que parlen castellà

D2. Castellà* _

	Totalment en desacord	En desacord	Ni d'acord ni en desacord	D'acord	Totalment d'acord
Crec que sé prou castellà com per fer-lo servir en la majoria de situacions					
Em trob incòmode parlant en castellà					
Estic còmode parlant en castellà					
Em trob còmode parlant en castellà amb persones que parlen català					

D3.1. Valora la necessitat que tens de conèixer la llengua anglesa en el dia a dia (relacions familiars, amics, comerços..., família)*Obligatòria

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1
Gens									Molt

D3.2. Valora la importància de l'ús de l'anglès en el teu temps d'oci (youtube, xarxes, TV...)* _

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1
									0
Gens									Molt

D3.3. Valora la importància de l'ús de l'anglès per als teus estudis o treball futurs*Obligatòria

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1
									0

Gens	Molt
------	------

D3.4. Valora la importància de l'anglès en el món laboral.* _

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Gens	Molt
------	------

E) Expectatives d'aprenentatge

E1a1. Com trobes d'important conèixer aquestes llengües?* _

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Català

Castellà

Anglès

Altres. Indica quina, a la pregunta següent

E1a2. Altres. Indica quina

E2a1. Quin és el teu grau de motivació per aprendre aquestes llengües?* _

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Català

Castellà

Anglès

Alemanys

Altres. Indica quina a la pregunta següent

E2a2. Altres. Indica quina

Mostra un enllaç per enviar una altra resposta

Publica i mostra un enllaç públic dels resultats del formulari

Permet que els enquestats editin les respostes després d'enviar-les

18.2. ANÀLISI DEL CONTEXT I DE LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DE L'IES BINISALEM

Amb relació a la llengua, l'escola té incidència, bàsicament, en dos àmbits: per una banda, sobre l'aprenentatge lingüístic i, per altra, sobre els usos relacionats amb l'activitat acadèmica. Segons les dades que disposam a partir de l'enquesta realitzada, podem afirmar que l'escola aconsegueix, en línies generals, la seva funció, tot i que hi

poden haver aspectes a millorar, sobretot fent una anàlisi de les necessitats que se'n deriven de la realitat sociolingüística del nostre alumnat i del nostre entorn.

I és que hem de tenir molt present que la incidència de l'escola es veu supeditada, en la majoria de casos, a la influència de l'entorn. Un entorn, en el cas de les Illes Balears, cada vegada més complex i heterogeni, però que a grans trets, en el nostre cas, ve fortament marcat per la llengua inicial dels alumnes, la qual es reflecteix en unes dades que aproximen cada vegada més el nombre de catalanoparlants amb castellanoparlants. D'aquesta manera s'evidencia un retrocés generalitzat en l'ús del català. I per aquest motiu l'escola té molta feina a fer.

L'anàlisi de les dades sobre llengua inicial, llengua d'identificació i llengua d'ús habitual ens permeten dibuixar, encara que sigui mínimament aquest context.

Llengua inicial o primera

Globalment, l'opció majoritària com a llengua inicial (L1) és el català (45,1%) amb 14 punts per sobre del castellà (31,1%); en tercer lloc, l'opció bilingüe, és a dir, català i castellà com a llengües inicials (14,6%). La resta d'enquestats (9,2%) tria l'opció d'altres llengües.

En comparació amb la mitjana d'instituts de secundària de les Illes Balears el català com a llengua inicial, està a 12 punts sobre la mitjana, però és destacable que, tot i així, li falten 5 punts per arribar al 50% dels alumnes que tenen el català com a llengua inicial. El castellà com a llengua primera es distancia 11 punts per sota de la mitjana de les Illes Balears. En canvi el bilingüisme (català/castellà) és més present com a llengua primer, en el nostre institut, 3 punts per sobre, en comparació a la mitjana de les Balears. L'opció d'altres llengües es diferencia amb 4 punts per sota de la mitjana.

Llengua d'identificació

Un 43,7% es considera bilingüe (català/castellà). En segon lloc, un 27,5% dels alumnes del nostre centre tenen el català com a llengua pròpia, nou punts per sota es situa el castellà (18,6%). La resta (10,2%) afirma identificar-se amb altres llengües.

En comparació amb la mitjana d'instituts de secundària de les Illes Balears la xifra del bilingüisme (català/castellà) com a llengües pròpies, d'identificació, la xifra del nostre centre està 16 punts per sobre, mentre que el castellà com a llengua pròpia es distancia 16,6 punts per sota de la mitjana. Sols 1 punt per sota de la mitjana situam la identificació amb altres llengües.

Comparació entre la llengua inicial i la llengua d'identificació

La comparació de les variables «llengua inicial» i «llengua d'identificació» permet analitzar la capacitat d'atracció de cada una de les llengües. A grans trets, s'observa que l'adscripció a la identificació bilingüe és la que creix més, en concret 29,1 punts. Cal dir que aquest augment d'identificació bilingüe és considerable en comparació amb la mitjana dels centres de les Illes Balears, pel fet que ha augmentat 12,9 punts més que la resta. Es tracta d'un creixement que es produeix a costa de les altres opcions: el català com a llengua pròpia, d'identificació, perd 17,6 punts (perd 10,4 punts més que la mitjana de les Illes Balears); el castellà, perd 12,5 punts (5,6 més que la mitjana de les Illes Balears, i les altres llengües d'identificació, en relació la primera llengua, en canvi, augmenten 1 punt (1 punt més que la mitjana).

Així doncs, el bilingüisme com a situació lingüística d'identificació personal es veu incrementat en tots els centres de les Illes Balears, però aquest fenomen encara s'ha vist incrementat considerablement més en el nostre centre.

De l'anàlisi de la correlació entre les dues variables, observam que un 60% dels catalanoparlants inicials s'identifiquen amb aquesta llengua, i que un 59,8% dels castellanoparlants inicials també ho fan amb la seva llengua.

Queda ben clar que l'opció d'identificació bilingüe és la que té més capacitat d'atracció, més i tot que en la mitjana de centres. Si en la resta l'increment es produeix un 6,2%, en el nostre centre la identificació bilingüe s'incrementa un 29,1%.

Llengua d'ús habitual a la llar i fora de la llar

Sobre els usos lingüístics habituals a la llar, l'ús del català suposa el 43,9%, mentre que fora de casa i de l'escola el percentatge d'ús és 8,6 punts més baix i suposa el 35,3%. Per tant, un 8,7% d'alumnes que el parlen a casa no el parlen a fora de casa. En el cas del castellà d'ús en la llar suposa el 29,7% i fora de casa i de l'escola un 23%, per tant, un 6,9% menys. I és que l'increment d'ús bilingüe és el generalitzat, xifres que augmenten un 18,7% d'ús bilingüe a casa a ús bilingüe fora de casa. Tant augmenta l'ús bilingüe fora de casa que les xifres s'equiparen, i fins i tot superen lleugerament, a l'ús del català: català: 35,3% i ús tant del català com del castellà: 35,7%.

Comparativament amb altres centres, l'ús del català a la llar dels alumnes del nostre centre és 12,1 punts superior a la mitjana (de 31,8%), i fora de la llar és 16,6 punts superior a la mitjana (de 18,7%).

L'ús del castellà a la llar és de 19,7 punts menys que la mitjana (de 42,7%) i fora de la llar l'ús del castellà és de 18,3 punts menys que la mitjana (de 48%).

L'ús bilingüe a la llar representa 15,2 punts més que la mitjana (de 14,5%) i l'ús bilingüe fora de la llar representa 6,3 punts més que la mitjana (de 29,4%)

Altres llengües a la llar representen 1,6 punts menys que la mitjana (de 11%) i fora de la llar representen 3 punts més que la mitjana (de 3%).

Llengua habitual a la llar i fora de la llar segons la llengua inicial

Amb relació a la llengua parlada a la llar, l'ús de la llengua està correlacionat amb la llengua inicial dels enquestats. Així, la majoria de catalanoparlants inicials declaren que en el context familiar utilitzen habitualment el català (97,3%) i la majoria dels castellanoparlants inicials declaren que utilitzen habitualment el castellà en el mateix context (95,5%). Quant als bilingües inicials, el 100% declara utilitzar les dues llengües indistintament i, igualment pel que fa als al·loglots inicials.

Ara bé, aquesta situació canvia fora de la llar. L'ús del català, l'ús del castellà, i d'altres llengües, es redueix fora de la llar, en benefici del bilingüisme: català i castellà: ús habitual d'ambdues llengües fora de casa. Així, un 73,3% dels enquestats que tenen com a llengua inicial la llengua catalana, parla habitualment fora de casa en català. Un 71,1% dels enquestats que tenen com a llengua inicial la llengua castellana, parla habitualment en castellà. Un 65% dels enquestats que tenen altres llengües inicials les parlen fora de la llar. Un 100% dels bilingües inicials usen de forma habitual, fora de la llar, tant el català com el castellà, i s'incrementa la xifra un 21,1%.

La influència de l'escola

La incidència de l'escola és limitada perquè només afecta als usos acadèmics. De fet, no afecta a tots els usos que es produeixen dins el seu àmbit com les converses informals fora de classe, els usos amb els progenitors, les activitats extracurriculars, els usos del personal no docent... A través de l'enquesta, la incidència del context escolar es pot percebre a través de la competència lingüística dels alumnes i de les interaccions amb el cos docent.

Competència lingüística. Coneixements de català i de castellà

El primer lloc, pel que fa a la competència lingüística, els alumnes enquestats declaren tenir una competència alta tant en català com en castellà, encara que els resultats de castellà sempre són una mica més elevats que els de català en totes les habilitats. L'habilitat d'escriure en castellà és la que més sobresurt. Si es consideren les dades que puntuen entre les notes 8 i 10, l'habilitat d'escriure en castellà supera 10 punts per damunt de l'habilitat d'escriure en català.

La mitjana de les puntuacions se situa entre el 8 i el 10 en les quatre habilitats, els nivells més alts de les quals es declaren en l'habilitat de comprensió oral, seguit per la capacitat de llegir, parlar i escriure.

Les llengües de l'escolarització

En les seves interaccions amb els professors, la majoria dels alumnes enquestats, un mitjana 65,6% dels alumnes es dirigeixen en català als professors. Aquesta xifra és un 23% superior a la mitjana d'instituts de secundària de les illes Balears. Un 26% s'hi dirigeix en llengua castellana. Aquesta xifra és un 6,3% també superior a la mitjana, tenint en compte que les enquestes realitzades per ADESMa contemplaven l'opció bilingüe (parlar indistintivament en català com en castellà als professors), que en aquest cas apareixia com un 38,3% dels alumnes.

Per la seva banda, segons les dades declarades pel alumnes, set de cada deu professors, el 72,6%, es dirigeixen als seus alumnes en català (dada que representa un 14,8% més que la mitjana de professors d'altres centres de les Illes Balears; un 18,53% els interpel·la en castellà; i el 8,8% restant, en altres llengües.

Usos lingüístics entre alumnes i professors, i entre professors i alumnes segons la llengua inicial

A partir del creuament de les variables «llengua de relació amb els professors» i «llengua inicial», veim que el grup d'alumnes que més utilitza només o sobretot el català en les seves interaccions amb el cos docent és el contingent catalanoparlant, el qual en 100% dels casos s'hi dirigeix utilitzant la seva llengua inicial. Aquesta xifra està 27 punts per sobre de la mitjana de les illes Balears, segons la qual només un 73,2% dels catalanoparlants inicials utilitza la llengua catalana per dirigir-se als professors. A l'IES Binissalem, un 64% dels alumnes castellanoparlants, de llengua inicial, es dirigeixen en castellà als professors, per la qual cosa el 36% de castellanoparlants inicials utilitza la llengua catalana per a dirigir-se als professors. Aquestes dades són bastant inferiors a la mitjana de les Illes, en què un 32,8% dels castellanoparlants inicials utilitza només el castellà en les seves relacions amb els professors, per la qual cosa se'n deriva que un 67,2% de castellanoparlants inicials parlen en llengua catalana amb els professors. Així doncs, podem dir que a l'IES Binissalem, un 31,2% més que la mitjana dels centres de secundària de les Balears els parlants castellanoparlants inicials es dirigeixen també en castellà als professors.

Pel que fa a la llengua de relació entre professors i alumnes, l'ús del és català és l'opció majoritària a l'hora d'interpel·lar els alumnes: un 72,6% ho fa en català, un 18,5% en castellà, i un 8,7% en anglès o alemany (tenint en compte que entren dins el còmput els professors que imparteixen aquestes llengües estrangeres).

Canvi de llengua o manteniment en la llengua pròpia, amb algú desconegut

És generalitzat el fet que els alumnes responen majoritàriament en la llengua en la qual s'hi dirigeix algú desconegut, sigui català o castellà. Així el 94,6% responen en castellà si algú s'hi ha dirigit en castellà, i el 91% responen en català si algú s'hi ha dirigit en català.

La llengua en les xarxes socials i en llibres, cinema, cultura, etc.

La presència del castellà és la dominant en tots els aspectes de la vida sociocultural exterior. El castellà fa presència en un 46,2% en les xarxes socials (SMS, whatsapp, telèfon, etc.), i sols un 29,9% fa presència en català. En els llibres, vídeos, TV, ràdio, informació d'internet diversa, cinema, etc. dels alumnes, el català és totalment minoritzat: sols un 11,48% dels enquestats hi tenen accés en llengua catalana, enfront del 76,7% que és en llengua castellana; i un 11,85% en altres llengües.

Conclusions

Les dades obtingudes en l'enquesta lingüística realitzada al nostre centre posicionen la llengua catalana en avantatge en comparació amb la mitjana de centres d'educació secundària de les Illes Balears, però aquesta dada no és optimista quan es compara amb les xifres d'ús real del català.

A l'IES Binissalem la llengua més estesa com a llengua inicial és el català, però no arriba a més del 45%. El segon lloc l'ocupa el castellà, amb una diferència de 14 punts. La llengua d'identificació i d'ús, en canvi, és la identificació bilingüe, un 43,7%, la qual cosa demostra que no hi ha rebuig entre els castellanoparlants bilingües inicials a identificar-se amb el català. Ara bé, aquesta atracció cap a la identificació bilingüe no és gaire evident entre el grup d'al·loglots inicials, el qual sembla força refractari a l'ús, fora de casa i a l'escola, de la llengua catalana.

Per altra banda, quant als usos, les dades demostren que l'opció d'ús per igual, del català i del castellà, fora de casa, arriba a igualar-se amb l'ús del català com a llengua habitual de relació fora de la llar. Ha augmentat, per tant, significativament, el bilingüisme d'ús generalitzat, en detriment de l'ús del català.

Quant a l'escola, les dades semblen demostrar que aconsegueix el seu paper. Per una banda, els alts resultats de competència en les quatre habilitats lingüístiques, asseguren que tots els alumnes, fins i tot els que no tenen el català com a llengua familiar, n'adquireixen els coneixements suficients per a comunicar-s'hi. Per altra banda, el paper del personal docent a l'hora de fer present la llengua catalana és fonamentalment per a garantir-ne el contacte amb els alumnes. En general, és summament positiu que la interrelació majoritària entre alumnes i professors sigui en llengua catalana. S'aconsegueix així que si el català només és un 45% llengua inicial, s'usi un 72,6% amb els professors, i el desequilibri inicial, així com amb el bilingüisme emergent (ús per igual del català i del castellà fora de casa) que pren força, queda compensat a l'escola i és possible que les habilitats lingüístiques siguin adquirides al llarg de l'educació.

En aquest sentit, dins l'àmbit escolar, un sector on possiblement caldria posar-hi més esment és en tracte amb els alumnes al·loglots. Segons les dades de l'enquesta, el

percentatge d'alumnes castellanoparlants inicials que utilitzen el català amb els professors és molt reduït: un 36%; a diferència de la mitjana de centres de les Illes Balears, en què surt un 67% de castellanoparlants inicials parlen en català als professors.

Per altra banda, tenim consensuat, en el projecte lingüístic de centre, que el 100% de les assignatures no lingüístiques que s'imparteixen en el nostre centre (sense comptar amb les assignatures de castellà, anglès, alemany, les quals ja, suposadament, es fan en la seva pròpia llengua) tenen el català com a llengua vehicular. Però aquesta dada queda contrarestada amb la realitat, posada de manifest amb les enquestes: el català no és llengua vehicular en un 14,80% de les assignatures no lingüístiques.

Una altra qüestió que queda reflectida a l'enquesta és la gran presència de la llengua castellana en tots els àmbits de la vida social i cultural que envolta els alumnes del Raiguer. Sols adquireixen llibres, cinema, TV, ràdio, internet, DVDs en llengua catalana un 11,5% dels enquestats, llengua totalment minoritzada en confrontació amb la llengua castellana, adquirida, així, per un 76,7% dels enquestats. És per aquest motiu que cal que ens posem com a objectiu, de la forma com ens sigui possible, des del nostre centre, (ja sigui en material que puguem tenir i oferir a tota la comunitat educativa, ja sigui a través d'activitats extraescolars, etc.), omplir aquest buit lingüístic real que hi ha, de llengua catalana, en cinemes, DVDs, televisions, internet, audiovisuals, llibres, etc.

18.3. PROPOSTES DE MILLORA

Un cop realitzades les enquestes, analitzats i avaluats els resultats obtinguts, els objectius proposats per als cursos vinents són els següents:

- Fomentar l'ús del català, especialment en els alumnes al·loglots inicials castellanoparlants, els quals majoritàriament es dirigeixen únicament en llengua castellana als professors i companys.
- Omplir el buit existent de presència de cinema, TV, ràdio, vídeos, internet, en llengua catalana.
- Fomentar la lectura de llibres en llengua catalana.
- Incentivar que el 100% d'assignatures no lingüístiques s'impartixin en llengua catalana, tal i com està estipulat en el propi Projecte Lingüístic de Centre.

Tenint en compte les propostes de millora, redactarem, a principi de curs, el Pla anual d'actuació.